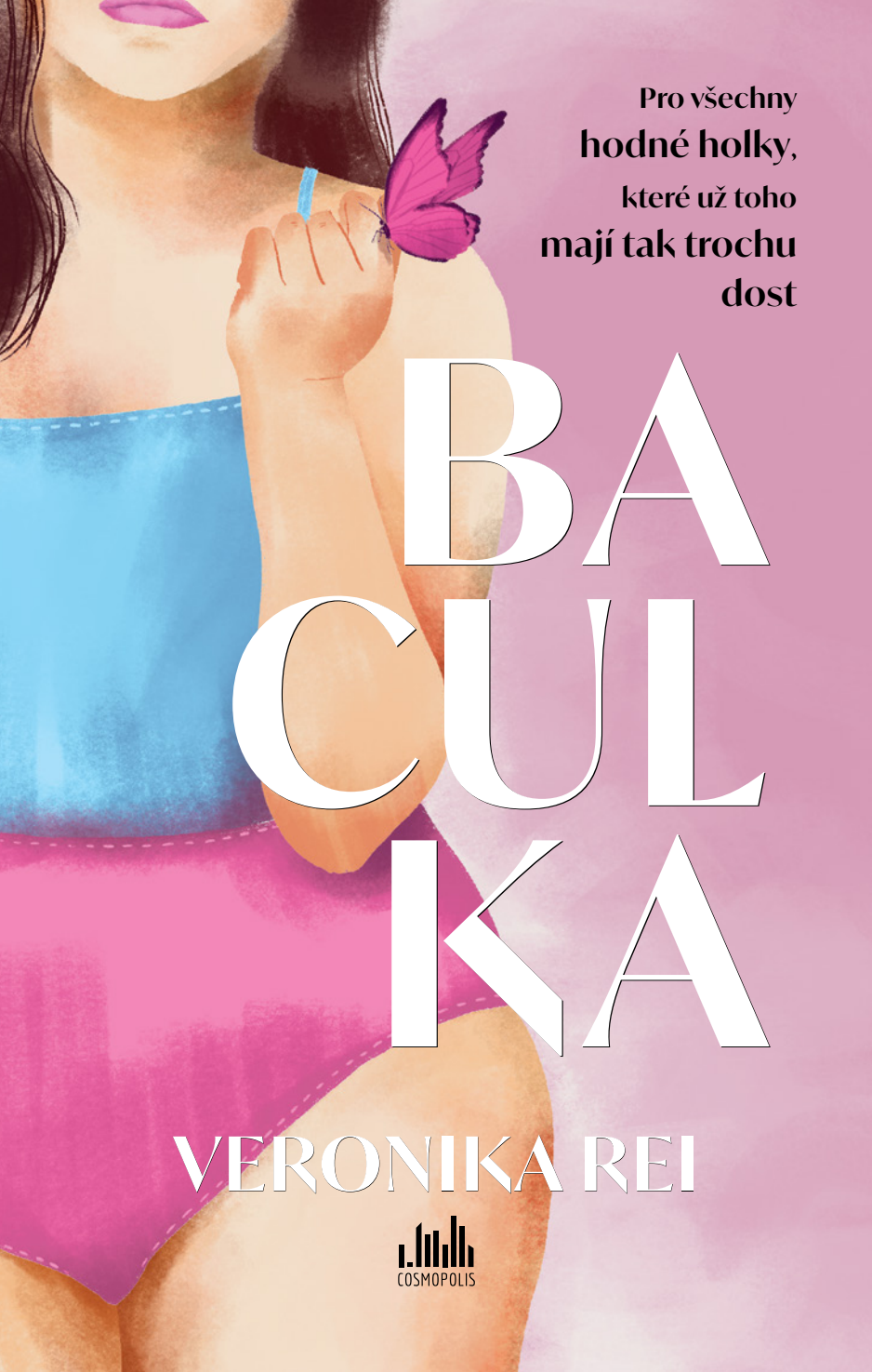

Pro všechny
hodné holky,
které už toho
mají tak trochu
dost

BA CUL KA

VERONIKA REI

COSMOPOLIS

Veronika Rei

Baculka

Pro všechny hodné holky,
které už toho mají tak trochu dost

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Copyright © Veronika Rei, 2025

Ilustrace © Kateřina Čermák Brabcová, 2025

© Grada Publishing, a. s., 2025

Poděkování

Děkuji nakladatelství Grada, že dalo Baculce šanci, a především Petře Šroubek Pohlové, která v příběhu jako první viděla potenciál. Děkuji redaktorce Kateřině Ebrlové, že mi pomohla děj vytunit a dostat z něj maximum. Děkuji své rodině, hlavně mamince a tatínkovi, za podporu, důvěru a bezpečí. Děkuju Kocourkovi za lásku a péči, které mi dávají svobodu tvořit. Taký děkuju naší kočce Kamince, která byla můj nejlepší studijní parták. Ale nejvíc děkuju sama sobě a své vnitřní múze, která mi nedala pokoj a večer co večer mě přiměla sednout ke psaní.

Věčné nimrání

„Správná ženská má mít pořádnou prdelínu, aby měla na čem sedět,“ řekla mi teta Fialka, mámina starší sestra, když jsem byla malá, zatímco mě plácala po zadku.

Nejhorší bylo, že to slyšel strejda Mrožík, kterému jsem tak říkala kvůli sádelnaté bradě, knírku a ulíznutým vlasům, a který se vždycky přiblíže tlemil všemu, co teta řekla.

„Má doma vojnu, tak musí poslouchat,“ slyšela jsem babičku šeptat.

Teta Fialka skutečně vládla strejdovi pevnou rukou. Alespoň tak to vnímaly ostatní ženy našeho rodu. Pravdou je, že strejda Fialce sice všechno odkýval, ale pak si stejně udělal svoje. Často jsem pozorovala, jak tetina kázání přijímá s prázdným pohledem, který jsem sama nasazovala ve škole. Tetina lavina slov mu šla jedním uchem dovnitř a druhým ven. Však taky kvůli tomu, že tetu neposlouchal, dostával většinu kázání.

Díky tomu, že si z toho nic nedělal, se, podle mě, dožil tak vysokého věku. Vedle tety Fialky s jejím nadrozměrným fialovým kvěťákem na hlavě si vypěstoval nejen pořádný bachor, ale taky umění být absolutně splachovací. Což se mu, vzhledem k dalším silným osobnostem kolem, hodilo.

Ženské v naší rodině byly bůhvíproč vysazené na poplácávání zadků malých holek. Babičky, tetičky i random příbuzné z pátého kolena, všem ruka hned mířila na mé hýždě. Nesnášela jsem to a vždycky se snažila těm ponižujícím a příliš intimním dotekům vyhnout, jen abych si vyslechla, že jsem netykavka,

když mě tetička nemůže ani pohladit, vždyť mě tak dlouho neviděla. Může, ale ne po zadku! Snažila jsem se ze sevření vykroutit, nebo se alespoň natočit jinak, ale marně. Nejzajímavější mi na tom přišlo, že ony se navzájem po zadku nejen nehladily, ale ani na osobní doteky moc nebyly. Až časem jsem si uvědomila, že to bylo kvůli různým sporům, které mezi sebou vedly. Tělesné proporce ostatních ale komentovaly rády.

„Žanda se nám nák spravila, všimla sis?“

„Teta Anda už má určitě metrák, přitom drží furt ty svoje oddělený diety. Minule nám rozsedla prkýnko na hajzlíku.“

„To proto, že přes den nejí, ale v noci dělá nájezdy na ledničku.“

„Kateřinka se už taky pěkně zakulacuje, ve škole jí prý chutná.“

„Z Fanouška roste pěkněj silnej chlap. Odmalinka dobře jí.“

Kvůli tomu, jaké názvosloví pro typ postavy používaly, jsem dlouho měla zmatek ve významu slov. Když se řeklo, že „se teta spravila“, nemyslelo se tím, že byla rozbitá a teď je v pořádku, ale že přibrala. Když se řeklo, že „je silná“, nemyslelo se tím, že toho hodně unese, ale že je tlustá.

„Silnej chlap“ znamenalo, že je to oplácáný buřtík, který má šanci proměnit špeký ve svaly. „Vyžle“ byl hubený kluk v pubertě, který hodně rychle vyrostl. „Hubená jako koza“ byla každá štíhlejší žena, která neměla v genech oblost jako my ostatní z našeho rodu.

Rodinná setkání jsem naprosto nesnášela a už dopředu měla úzkosti z toho, jaká potupa mě zase čeká. Komentování ženského těla mělo jen dvě pravidla – o dětech mluvíme před nimi, o dospělých za jejich zády. Všechny ženy v mém rodě přitom trpěly neláskou ke svým tělům a vinily z toho povětšinou svoje mámy nebo tchýně.

Trapně a ponížene jsem se za ty roky cítila mockrát, prakticky každý víkend u babičky. Z Hájů, kde jsme bydleli, jsme to k ní na Budějovickou měli kousek. Vždycky tam byla alespoň

jedna teta z dvanáctého kolene nebo babiččina kamarádka ze Sokola, která komentovala moji postavu. Babička se mě vždyc-
ky snažila přecpat jídlem až do pocitu na zvracení, a i když
jsem jí stokrát vysvětlovala, že šest knedlíků je na malou holku
moc, dostávala jsem pravidelně vyhubováno, že jídlo se nene-
chává.

„Co se v tom tak nimráš, tobě nechutná?“

„Chutná, ale já už nemůžu.“

„Nemůžeš? Měla bys být ráda, že máš co do huby, to když
já byla ještě dítě, tak jsme měli k večeři jenom brambory na
loupačku...“

Přes babiččiny výčitky jsem se snažila sníst co nejvíc, až mi
praskalo břicho. Někdy jsem si ho prohlížela před zrcadlem. Byla
jsem jak těhotná, kůže se mi napínala, až bolela. Porce do polo-
syta u nás nikdy nebyly. Talíř musel přetékat jídlem. Nejdřív
vrchovatě polévky, potom hlavní jídlo, ke kterému nechyběl
kompot, a nakonec zákusek s kafičkem, pro děti s meltou. Kdo
nedojedl hlavní chod, nedostal buchtu. A tak jsme se všichni
svorně cpali, až se nám kalhoty zařezávaly a strejdům praskaly
knoflíky na košilích.

* * *

Myslím, že jedno z prvních slov, které jsem se naučila, bylo die-
ta. Máma bývala z těch rodinných veselíc plných obžerství na
nervy. Babička ji přecpávala odmala. V dětství byla celá neduživá,
tak asi ze strachu, aby neumřela, dostávala několikanásobné por-
ce. Babička si pochvalovala, že obě její dcery, teta Fialka a moje
máma, dobře jedly.

Moje máma neustále držela nějakou dietu. Jako malá jsem si
myslela, že se tak jmenuje speciální shaker, ze kterého pila takové
ty rozpustné různobarevné náhražky jídla, které mají zasytit, ale
místo toho ve vás vzbuzují zuřivost a vztek, protože máte v břiše
jen řídkou kašovitou břečku a myslíte na párky. Alespoň tak

to měla moje máma. Vždycky se jí díky týdnů na tekuté stravě podařilo pár kilo zhubnout, ale pak nabrala o trochu víc zpátky. Takhle to bylo měsíc co měsíc. Dietu začínala každého prvního, každý úplněk, každé „po svátcích“.

Dietní týden byl jeden z nejhorších, protože máma byla pořád podrážděná, křečovitě svírala tu plastovou lahev s namíchanou kaší, byla roztěkaná a v kalendáři si velkým červeným křížem odškrtovala dny, které se jí podařilo vydržet. Na mě v těch dnech vždycky jen nevrle zavrčela, abych jí dala pokoj a nerušila ji od hubnutí, které vyžadovalo všechnu její energii.

Naopak nejhezčí byly první dny po dietě. Máma měla scvrklý žaludek, který se jala slastně roztahovat párky a brambůrky, její extáze z pevné stravy byla obrovská a nakažlivá. Konečně jsme zase jedli spolu jako rodina, konečně se na mě zase smála a já si vždycky myslela, že tentokrát už taková zůstane napořád. Oblékala se s chutí, občas jsme vyrazily dokonce i na nákupy oblečení, během kterých se máma nakrucovala před zrcadlem a vtipkovala s prodáváčkami. Chválily ji, jak jí to sluší. V jejím pohledu na svůj odraz v zrcadle se zračilo něco jako sebeláska. Spokojeně si uhladila triko přes prsa, rukama přejela boky a říkala, že miluje svoje nové křivky. Občas zachytila v zrcadle můj pohled, usmála se na mě a poslala mi pusu. Pak jsme šly ruku v ruce domů, cestou se stavily na zmrzku a všechno bylo dokonalé. V takové chvíli jsem bývala neskutečně šťastná, že se mámě konečně podařilo dosáhnout toho, co si přála. A doufala jsem, že teď navždy.

Jenže pak přišel dojezd. Kila začala zase naskakovat, máma se tomu nevěřícně divila, zatímco pekla k nedělnímu obědu kachnu, protože tu měl táta moc rád. Kachnu s knedlíkem a zelím, zalit ji pivem a pěkně si potom dáchnout na gauči, zatímco se v troubě dopékala nedělní buchta. Rozvalit se po opulentním obědě s káfičkem a punčákem před televizí a dívat se na nějaký film, tak vypadaly naše pohodové rodinné chvíle. Nebylo jich moc.

Čím byla mámina váha vyšší, tím na mě byla našťvanější, protože jsem jí svým narozením zruinovala postavu, kterou měla před porodem.

„Před Klárkou jsem byla jako proutek,“ fňukávala máma u babičky, „a teď se na mě podívej.“ Špeky na břiše, vytahaná prsa, třesoucí se zadek, všechno to byla moje chyba.

„To je úděl každé mámy,“ moudře přidávala babička. „My to máme už v rodě. Za štíhlým tělem se otočí každý chlap, ale jakmile se vdáš, už musíš zvládat děti a tělo se tomu přizpůsobí. Správná hospodyně nemůže bejt vyžle. Hubený kuchaře by nikdo nevěřil!“

Na to máma zahuhlala, že si vlastně nikdy nevěděla, jestli děti doopravdy chce.

„Jak můžeš vůbec takhle přemýšlet! Vždyť podívej, jak je Klárinka úžasná,“ hubovala ji babička. Na to už máma neměla co říct, ale z jejího pohledu jsem vyčetla, že si mateřstvím nebyla celý život jistá.

Nejčastěji jsme se u babičky setkávaly v úzkém kruhu já, máma, teta Fialka a sestřenka. Občas se k nám přidal můj táta a strejda Mrožík. Na významná výročí a svátky se konaly oslavy ve větším počtu, k babičce se sjelo příbuzenstvo i z těch nejvzdálenějších kolen. Mívala jsem pocit, jako by se v jejím malém bytě tísnila stovka lidí. Proplétala jsem se jim pod nohama a snažila se dopočítat. Hlavně jsem se ale snažila vyhnout babiččině sestře a jejímu manželovi, pratetě Božence a prastrejdrovi Drahošovi. Boženka bývala velmi pobožná žena, která toho moc nenamluvila, ale když už, byla to buď výtka, nebo napomenutí.

„Podívej těch drobků, tady to vypadá,“ říkala, když třesoucíma se rukama dojedla třetí kousek bublaniny, během čehož nadrobila všude kolem. Zatímco odváděla pozornost výtkou k čistotě, shazovala drobků pod stůl. Moc dobře jsem ji viděla.

„Divím se, že tu ještě nemáš mravence.“

„Teto, ale já jsem viděla, jak ty drobky padaly tobě,“ zkoušela jsem zachránit babičku.

„No to je drzost! U mě by se dalo jíst z podlahy! Že jsi to nadrobila ty?“

„Klárko, vezmi košťátko a běž to zamést.“

„Ale mami, to jsem nebyla já!“

„Neodmlouvej!“

„Buď hodná holčička!“

Zatímco jsem zametala pod stolem drobky pratety Boženy, Drahoš se pustil do kázání mámě o tom, jak mě má nevychovanou a nevďěčnou.

„Ty nevíš, co pro tebe rodina dělá, co pro tebe museli obětovat. Měla by sis vážit toho, že máš střechu nad hlavou. A ještě jsi drzá.“

Malí grázlící

„Klára, Klára, má zadek jako brána,“ pokřikovali na mě kluci, zatímco se holky smály. Mezi ostatními dětmi jsem nebyla zrovna oblíbená. Do školky jsem nastoupila čerstvě po pátých narozeninách, ale ostatní děti tam chodily už od tří let. Byla jsem vyplašená a nechtěla zůstat někde sama bez mámy, která se na to, až bude mít čas jen pro sebe, hodně těšila. Učitelka mě provedla zázemím, seznámila mě s hernou, společnými záchodky, ukázala hrací domky a došly jsme až do jídelny, kde už dříve příchozí děti seděly u stolků a pitvořily se na špenátovou pomazánku. Okamžitě se mi z toho smradu zvedl žaludek, který jsem měla našťestí prázdný. Jinak bych se asi pozvracela. Chtěla jsem si sednout k holčičkám, kde byla jedna volná židle, ale ty se na mě zašklebily a řekly, že už tam sedí jejich imaginární kamarádka. A tak mě učitelka odnavigovala ke klučíčímu stolků, u kterého

seděli dva největší raubíři celé skupiny. Sedla jsem si vedle nich, zírala na krajíc s nechutnou pomazánkou a bylo mi do breku.

„Mám ji nutit dojít?“ ptala se učitelka mámy, která postávala v rohu a pozorovala, jaké utrpení mi právě způsobila, aniž by si to uvědomovala. Mezi učitelčinou otázkou a máminou odpovědí se zastavil čas. Snažila jsem se k ní vyslat prosebný signál, aby zavrtěla hlavou a řekla, že ne. Že jím normálně a že není potřeba mě nutit jíst nechutnosti. Jenže místo toho máma přikývla. „Ano, asi to někdy bude potřeba.“

Zradila mě. Odstrčila mě, zavřela mě do vězení upatlaných rukou a unudlených nosů a mým věznitelům dovolila, aby mě nutili jíst špenátové, drožděvé, celerové a další nechutné pomazánky, cuckovou polévku a spoustu jiných slizkých jídel, která vypadala, jako když do nich někdo nasmrkal.

Ve školce mi nebylo dobře. Ráno mě pravidelně z nervozity bolelo bříško, párkrát jsem kvůli tomu zůstala doma, párkrát byla u doktorky, ale protože to po pár hodinách vždy přešlo, nikdo tomu nevěnoval zvláštní pozornost. Služebně starším dětem jsem nějakým způsobem narušila jejich zavedený pořádek. Taky jsem si chtěla hrát v domečku s kuchyňkou, do kterého se zavíraly holky, co se mnou nechtěly mluvit. Druhý domeček byl klučičí s nářadím, ale tam jsem si hrát nechtěla, protože bych pak byla ještě větší vyvrhel. Během aktivit organizovaných učitelkami to ještě bylo dobré. Při hře na sochy jsem mohla být součástí kolektivu, zpívat jsem mohla zplna hrdla a nevadilo mi ani to, když se při aktivitách v kroužku někteří odsunovali, protože vedle mě nechtěli sedět.

O něco smutnější byly procházky. Nikdo se mnou nechtěl chodit ve dvojici a často na mě zbyla paní učitelka. Když jsme si měli hrát v parku, bloumala jsem sama od stromu ke stromu a nudila se, zatímco ostatní hráli na babu, na schovávanou nebo na skřítky vesničky. Ze začátku jsem se holčičích skupinek ptala, jestli se můžu přidat, ale většinou na mě vytáhly nějaký neprůstředný argument, proč to nejde, třeba že už jsou tři a ve čtyřech

jejich hra hrát nejde. A tak jsem se seznamovala s říší rostlin, naučila se hledat čtyřlístky, snažila se na prst nalákat motýly a pouštěla berušky ke slunci. Občas jsem byla tak zabraná do té miniaturní zvířecí říše, že jsem ztratila pozornost a nevšimla si, když se děti připlížily k mým zádům a uštědřily mi kopanec do zadku, po kterém jsem hlavou sletěla do kopřiv.

„Co to tam děláte!?“ zaječely učitelky.

„Hrajeme si,“ odpovídali. „Ona zakopla sama.“

Neměla jsem sílu se obhajovat a něco vysvětlovat. A tak se nade mnou, tichou holčičkou, která se táhla jako stín někde vzadu, nikdo z dospělých nepozastavoval, protože „děti už jsou takové“. Dospělým je těžké vysvětlit, co se v dětském světě děje. Protože tenhle svět má svá vlastní pravidla, vlastní vládce, vlastní hierarchii a vlastní systém. A já do něj nezapadala.

Moc panenek

Zatímco kluci volili fyzickou formu týrání, holčičky využívaly spíš mou důvěřivost. Když mě k sobě dívčí skupinka zavolala, abych si přisedla, mohla jsem vycítit, že to bude past. Po svačince mě pozvaly do svého doupěte v kuchyňce a prozradily mi, že když nejsme doma nebo když v noci spíme, plyšáci ožívají a hrají si spolu. Nemohla jsem tomu uvěřit, protože jsem své hračky vždycky našla přesně tam, kde jsem je nechala.

„Já je včera viděla,“ tvrdila mi jedna z holek. „Předstírala jsem, že spím, ale přitom jsem nespala a pootevřela oči jen malinko, abych viděla, jak se hýbou. Ale když hračky viděly, že se koukám, tak hned ztuhly,“ tvrdila.

„A vrátily se na svoje místa?“ zajímalo mě.

„Jo, ráno byly zase zpátky,“ uzavřela neprůstřelným argumentem.

Rozhodla jsem se to přes víkend ověřit.

„Mami, je pravda, že hračky v noci ožívají a chodí?“ nadnesla jsem během rodinného oběda u babičky.

Strejda Mrožík se začal tak smát, až mu tekly slzy. Plácal se do kolen, jako by lepší vtip ještě neslyšel. Smál se a významně se díval po ostatních, aby se k němu přidali. Smál se mi on, teta Fialka, pitomá sestřenice i babička od plotny, která zrovna nandávala knedlíky. Když si na babičku vzpomenu, často se mi vybaví, jak k nám stojí zády, kolem ní se valí pára a ona se snaží nandat na talíř ty největší knedlíky, které uvařila.

„Prosímtě, co je to za nesmysly,“ obořila se na mě máma, která se z podobných otázek cítila trapně.

„Holky ve školce říkaly, že je v noci viděly.“

„To je naprostej nesmysl.“

„Vždyť ta holka nemá žádněj rozum. A to chceš jít příští rok do školy?“ přisadila si Fialka. Upřímně, do školy jsem jít nechtěla. Jediné, co jsem o ní věděla, bylo to, že tam odejdou některé děti ze školky a už se nikdy nevrátí.

„A dojez kompot, jinak nebudeš mít zákusek,“ uzavřela babička diskuzi.

Večer jsem dlouho nemohla usnout. Udělala jsem si skryš z peřiny, aby na mě nebylo vidět, ale zároveň jsem mohla pozorovat potměný pokoj. Sledovala jsem děsivou panenku po mámě, s očima jako živýma, a vypelichaného medvěda po tátovi. Čekala jsem, že se každou chvíli pohnou. Snažila jsem se být co nejtišší, ale pod peřinou bylo vedro a věděla jsem, že ve skryši dlouho nevydržím. Přemýšlela jsem, jestli mi nové kamarádky lhaly, anebo mi prozradily tajemství, o kterém dospělí ani netuší. Napadlo mě, jestli někdy budu mít ten rozum, o kterém dospělí mluví, a jaké to pak bude. Jestli mě to nějak ovlivní a jestli pak budu stejně narovnaná a způsobná jako moje starší sestřenice. Když jsem se ráno probudila, všechno bylo na stejném místě jako večer.

„Moje hračky se nehýbou, pozorovala jsem je,“ hlásila jsem s dávkou skepticismu po víkendu děvčatům.

„A bylas vzhůru celou noc?“

„Nebyla.“

„Tak tos je nemohla vidět, protože ony se začnou hýbat, až když usnou rodiče. Já je včera pozorovala a hrály si.“

A tak jsem to zkusila ještě jednou. Nehnutě jsem ležela a předstírala, že tvrdě spím. Poslouchala jsem zvuky televize z vedlejšího pokoje a štípala se do rukou vždycky, když jsem začala klimbat. Rodiče šli spát a já vydržela neusnout. Bylo to asi poprvé, kdy jsem byla vzhůru déle než oni. Poslouchala jsem neznámé ticho, které občas přerušilo prasknutí nebo lupnutí. Krve by se ve mně nedořezal. Po každém zvuku jsem po očku kontrolovala, jestli se už panenky daly do pohybu. Nic.

Hned ráno jsem své závěry sdělila holkám.

„To protože vycítily, že nespíš.“

Hm. „Jak to, že tebe ale nevycítí?“

„Protože proto,“ uzavřela celou diskuzi vůdkyně dívčí tlupy.

Zanedlouho poté holky přitvrdily a zkusily mě odpravit okultním způsobem. Když jsme si po svačině zalezly do domečku s kuchyňkou, šéfka skupiny začala vyprávět o tom, jak včera večer přivolala krvavou Mary. Že je to duch holčičky, který se objevuje v zrcadle a těm hodným splní přání.

„A těm zlým?“

„Ty odnese s sebou.“

Vysvětlila mi, co mám udělat, abych dokázala, že jsem stejně statečná jako ostatní holky, které se na rituál přivolání chystaly dnes večer. Muselo to být ten večer a musely jsme to udělat všechny, jinak bych se s nimi prý už nemohla kamarádit.

„Rozluč se večer s maminkou, pak musíš namydlat zrcadlo, stoupnout si před něj a třikrát říct: Volám tě, Bloody Mary.“ Pak už prý jen stačí počkat, až duch přijde.

Ze školky jsem odcházela s hrdlem staženým strachy. Nedočkala jsem přijít na jediný scénář, během kterého bych mohla

naše velké zrcadlo v chodbě nepozorovaně namydřit a pronést kouzelné provolání, aniž by mě u toho máma načapala. Zároveň jsem měla obrovský strach o život. Pokud je tak jednoduché nějakého běsnícího ducha z jiného světa přivolat, moje bezpečí doma bylo vrtkavé.

Když přišel večer, chvíli jsem postála před zrcadlem a přemýšlela o tom, co je pro mě důležitější, jestli kamarádky, nebo život. Vybrala jsem si sebe. Další den jsem holkám řekla, že jsem krvavou Mary nepřivolala. Dívaly se na mě svrchu a musela jsem kuchyňku okamžitě opustit. Ani při jídle už jsem vedle nich nemohla sedět.

„Vy jste se pohádaly? Zase se udobříte,“ komentovala to učitelka.

V té době jsem začala mít noční můry. Vrkání holubů ze šachty mezi domy, kam vedla okna z koupelny, se v mých představách proměnilo na volání upírů toužících po krvi. Chodbou od domovních dveří k ložnici rodičů se v noci proháněly krvelačné smečky vlků a já ani nedutala, aby nezjistili, že ležím ve tmě zcela bezmocná. Doufala jsem, že pod peřinou na mě nemohou. Někdy jsem sebrala odvahu a se zatajeným dechem proletěla chodbou a skočila šipku k rodičům do postele. Myslela jsem, že tam budu v bezpečí. Jenže ze skříně se v temném pokoji stal hrůzostrašný golem, který mě chtěl rozmáčknout. Co si pamatuju, velkou část nocí jsem bývala na stráži jako opuštěný ochránce, který jediný věděl, jaká nebezpečí na obyvatele našeho bytu číhají.

Vodní zrada

Na první školní den jsem se nijak zvlášť netěšila. Příbuzenstvo do mě celé léto hustilo jednu radu za druhou. Že musím být hodná, poslouchat paní učitelku, mít srovnané pastelky. Nejvíc

jsem se bála toho, že nezvládnou nehnutě sedět v pozoru a že mě kvůli tomu ze školy vyhodí.

„A musím do té školy jít?“

„Všichni musí.“

„Ale co když mě vyhodí?“

„Tak se budeš muset víc snažit. Chceš snad zůstat na ulici?“

Do té doby mi ulice přišly docela hezké, hlavně proto, že vedly do parku, na hřiště nebo do cukrárny. Cestou domů jsem si zkusila představit, jaké by to bylo, kdybych nemohla vstoupit domů, maminka mě nechala venku, a já zůstala stát na ulici. Co bych dělala? Jak dlouho bych tu vydržela stát? Mohla bych jet k někomu na návštěvu? A nemohla bych zůstat na ulici až po večeři?

První školní den mi máma zapletla dva copánky, do aktovky mi zabalila svačinu a odvedla mě do 1. A. Naše třídní paní učitelka Eva měla černé vlasy stažené do úhledného drdolu a vlídný úsměv. Přišla mi velmi stará, i když jí mohlo být klidně jen padesát. Rodiče nám pomohli najít místa. Já skončila v lavici v první řadě hned u katedry vedle holky, která byla nenápadnou členkou zlomyslné holčičí skvadry ze školky. Přišla mi docela neškodná. Jmenovala se Brita a přes prázdniny dostala štěně vlčáka, kterého pojmenovala taky Brita. Měla naducané tváře a kreslila hlavy koní se stejně naducanými tvářemi jako měla ona sama. Prozradila mi, že se šéfka grupy v létě odstěhovala. Hodně se mi ulevilo.

Až do školy jsem nikdy nepřemýšlela nad tím, jestli jsem dost dobrá, ale školní systém byl postavený na poměřování a ukázalo se, že jiné děti jsou na tom mnohem hůř než já. Začalo to ve mně probouzet cílevědomost a chuť říct správnou odpověď za každou cenu. Paní učitelka Eva nám ukázala, jak se hlásit, abychom se nepřekřikovali. Učila nás všechny předměty kromě angličtiny a museli jsme být tak potichu, že by bylo slyšet padající špendlík.

Až do školy jsem nad svým tělem moc nepřemýšlela, ale už v první třídě se nás kluci o přestávkách snažili osahávat. Sice

jsme pištěly, ale nijak moc jsme se nebránily. Nikdy bych nevěřila, kolik sexuální energie se vejde do přestávky v první třídě. Zatímco jsme vzadu s holkami metaly hvězdy a stavěly se do mostů, kluci útočily na naše citlivá místa. Holky, které pištěly ze všeho nejvíc, se rychle spárovaly s kluky, kteří byli nejchutnější. Poté pištění a osahávání ustalo a nově utvořené páry se o přestávce a odpolední družině zabarikádovávaly pod lavicemi, kde si tajně dávaly první pusy. My, kteří jsme s nikým nechodili, jsme si během přestávky vybarvovali fixami čtverečky v sešitech na matiku a chodili do bufetu pro kyselé proužky. Nemůžu říct, že by se mi v první třídě vyloženě líbilo, ale v novém kolektivu jsem se aspoň necítila tak odstrčená a sama jako ve školce.

Ale pak se to změnilo. Začalo to na plavání. Už dřív jsem si všimla, že mám jinou postavu než ostatní holky, ale nevěděla jsem, že si toho všimly i ony. Byla jsem vyšší a oplácenější, trnem v oku pro všechny malé a vyzábělé. Strkání v kluzké šatně jsem nejdřív považovala za hru, stejně jako plácání ručníkem a přátelské podrážení nohou. Protože jsem neměla sourozence, ve společnosti jiných dětí jsem si tím, co je a co není dovoleno, nebyla jistá.

U první hry na matematického krále jsem poznala chuť vítězství. Hrál se tak, že se všichni postavili, paní učitelka Eva postupovala od lavici k lavici a každé dvojici dala příklad. Kdo vykřikl výsledek první, zůstal stát a postupoval do dalšího kola. Pak se soutěžilo s výhercem z druhé řady a tak dále, až poslední dva finalisté předstoupili před tabuli, kde dostali k vyřešení poslední, nejtěžší příklad.

„Klárko, pojď si pro sladkou odměnu,“ vyzvala mě učitelka.

Pyšně jsem si vybrala lízátko, které jsem si směla hned rozbalit. To mě motivovalo k přípravě na další soutěž, tentokrát na plavání, během kterého se pod vodou zadržoval dech. Věřila

jsem, že se dokážu probojovat mezi tři nejlepší. Každý večer jsem poctivě trénovala doma ve vaně. Když přišel den D, byla jsem ve skvělé formě. Trenérka nám vysvětlila pravidla: až bude konec, zaťuká nám na rameno, abychom věděli, že se můžeme vynořit. Zaujali jsme pozice u okraje, chytili se rukama, zhluboka se nadechli a boj začal. Měla jsem plíce plné vzduchu a dobrý pocit, že mířím na příčky vítězů. Za chvíli jsem ucítila zaklepání na rameno. Vynořila jsem se s vítězným pocitem, který vystřídalo zděšení. Všechny děti ještě měly hlavu pod vodou, já byla z vody první.

Nechápavě jsem se koukala na trenérku.

„Ale já myslela, že už je konec? Zaklepala jste mi na rameno!“ měla jsem na krajíčku.

Vylezla jsem z vody, sedla si s ručníkem na lavičku a pozorovala, jak se mi hroustí celý svět. Taková ostudná prohra! Když se děti postupně vynořily, ptala jsem se Brity, která byla ve vodě vlevo ode mě, jestli mi nezaklepala na rameno. Přiznala se, ale prý to mělo znamenat, abych se na ní pod vodou podívala. Zrádkyně.

Bezradná fantazie

Další roky jsem se mezi dětmi měla radši na pozoru. Vyhýbala jsem se jim obloukem, o přestávkách jsem mizela ze třídy a potulovala se chodbami. Nebavila jsem se s ostatními v družině, hned po vyučování jsem chodila do lidušky na nauku, do sboru a na housle. Večery jsem věnovala úkolům a cvičení stupnic. Na hraní s hračkami jsem měla čím dál tím méně času i nálady. Večer před usnutím jsem přemýšlela o životě dospělých, kteří nemusí chodit do školy ani na housle. K mámě do postele jsem už nechodila, protože společně s úbytkem fantazie a přísunem únavy zmizely i příznaky z chodby.

Když se provalilo, že se učím na hudební nástroj, učitelka na hudebku mě donutila housle přinést a celé třídě zahrát. Zkoušela jsem jí vysvětlit, že to bez stojánku na noty nepůjde, ale řekla, že mi někdo ze spolužáků noty podrží. Taky jsem jí zkusila vysvětlit, že mi nástroj vždycky ladí paní učitelka, ale rozladěné struny jí těžkou hlavu taky nedělaly. Argumenty došly, nebylo úniku. Na příští hudebku jsem přinesla housle. Noty držela jedna z holek, co mě neměly rády. Struny sice držely jakž takž naladěné, ale jakmile jsem začala hrát jednu z etud, které jsem cvičila, holka noty upustila. Všichni se smáli. Pak schválně chytila noty vzhůru nohama. Musela jsem začít znovu, holka ale notami schválně trásla, abych na ně pořádně neviděla. To už jsem se trásla taky, ruka se smyčcem mi po strunách nekontrolovatelně poskakovala a děti se smály ještě víc.

„Já myslela, že na housle hrát umíš?“ Zastavila učitelka tuhle šarádu.

Třída hlučela nekontrolovatelným smíchem a mně začaly téct slzy. Zatímco jsem povolovala smyčec a uklízela nástroj, snažila jsem se zastavit emoce i slzy. Do lavice jsem dosedla s třesoucí se bradou.

„No, Kláruško, za tohle ti nemůžu dát jedničku.“

Dostala jsem dvě mínus.

O přestávce jsem složila hlavu do dlaní na lavici, aby nebylo vidět, že brečím. Spolužáci kolem mě začali v kruhu tančit posměšný tanec. Píchali do mě prsty a pošklebovali se mi. Ztrapnila jsem se a upozornila na sebe. Pak mě chytili za ruce a snažili se je odtáhnout, aby bylo vidět, jak brečím. Smáli se a byli krutí.

„Klárina miluje Vašíka,“ přečetla jsem si později na zdi holčičích záchodků. Zachvátila mě panika. Vašík byl tichý kluk, který seděl v první lavici, a největší radost mu dělalo, když mohl paní učitelce po hodině donést třídnici do kabinetu. Nebavili jsme se a nechtěla jsem, aby se o mně začalo roznášet, že se mi líbí.

K nápisu se přidaly další nepříjemnosti. Ztrácely se mi bačkory, cvičky, tužky, kroužítka, nůžky a párkrát i celý batoh. Časem

to vyeskalovalo do násilí. Před Velikonocemi si na mě po škole počkala parta znepřátelených holek.

„Milenci se milují!“ pokřikovaly na mě cestou na zastávku. Zacpala jsem si uši a utíkala.

„Chce zdrhnout!“ Běžely za mnou.

Zakopla jsem a rozplácla se na betonu. Z postranní kapsy batohu mi vypadla lahev a líně se kutálela pryč. Rychle jsem po ní natáhla ruku a ucítila ostré šlehnutí. Dostala jsem pomlázkou, kterou měla jedna ze skupinky s sebou. Snažila jsem se rychle vstát a chytit lahev, zatímco jsem druhou rukou odrážela dopadající šlehance. Zachránil mě přijíždějící autobus. Naskočila jsem do něj a otočila se, až když se zavřely dveře.

Domů jsem ten den přišla ubrečená, nechtěla jsem nic říct, ale máma konečně poznala, že se něco děje. Přišla za mnou do pokoje, sedla si ke mně na postel, kde jsem už dvě hodiny brečela, hladila mě po zádech a říkala, že všechno má řešení. Zalýkala jsem se, když jsem jí o incidentu vyprávěla. Vyhrnula mi nohavice a dlouhé rukávy, červené šlehance a fialové modřiny po pomlázce vyfotila, nechala mě celý týden doma a ve škole udělala bugar. Holky dostaly napomenutí, důtky a trojky z chování. Já změnila školu.

Hladový táta

Můj táta byl takový malý skřítek s kulatými brýlemi a řídnoucími vlasy. Bylo mu jen o pár let víc než mámě, přesto vedle ní působil mnohem starší. Oba byli účetní, milovali pořádek a organizování. Všechno jsme měli popsané, ošitkové a logicky seřazené. Na potravinách bylo vždy napsané datum otevření a krabice s vánočními ozdobami byly uloženy podle toho, v jakém pořadí se zdobí stromek. Ráda jsem tátu pozorovala při jeho oblíbeném rituálu – každou neděli večer se posadil k jídel-

nímu stolu, rozložil na něj všechny účtenky a jako hlava rodiny zapisoval příjmy a výdaje. Máma seděla naproti němu a plánovala jídelníček na další týden. Rozjížděli společně účetní firmu a každá korunka pro ně byla důležitá.

„Halíře dělaj talíře,“ říkával táta.

Nikdy jsem je neviděla se obejmout nebo si dát pusy, ale cítila jsem, že se mají rádi. Ani mně táta nikdy neřekl, že mě má rád. Když jsem mu přinesla ukázat výkres ze školy, nemotorně mě pohladil po hlavě slovy „ano, ano“. Lépe to vyjádřit neuměl.

Máma mu dělala radost chystáním jeho oblíbených jídel, i když je sama nejedla. On jí je vždy pochválil, poděkoval a vrhnul se na nádobí.

„Jen seď, já to udělám.“

„Ale to nemusíš.“

„Kdo vaří, ten nemyje nádobí.“

Byla to taková jejich hra, která se opakovala po každém teplém jídle, které jsme jedli společně. Babička i teta ho za to obdivovaly.

„Važ si toho, většina mužských by do ruky houbičku na nádobí nikdy nevzala,“ mudrovala babička.

„Můj starej se po jídle akorát svalí na gauč a nehne s ním ani pár volů,“ vtipkovala teta Fialka a v hlase měla osten žárlivosti.

Kromě nedělního zúčtování, jak tomu s mámou říkali, měl táta ještě několik pravidelných zvyklostí, třeba večerní čtení před spaním a potulky po okolí. Rád sám chodil na procházky.

Při jedné z nich umřel. Šel zrovna po kraji silnice v zatáčce, kde nebyl moc dobrý rozhled, do zatáčky prudce vjelo auto a v plné rychlosti do něj narazilo. Táta odletěl několik metrů a zastavil se až o strom, kam chodíme s mámou pravidelně rozsvěcovat svíčku. Vždycky u toho mám strach, aby se nám nestalo to samé. Kvůli tomu incidentu pak město instalovalo výstražné cedule a retardéry, ale stejně si radši dávám pozor.

Vědět, že někoho už nikdy neuvídíte, je strašně zvláštní pocit. Dospělí často zapominají dětem vysvětlit, co smrt vlastně znamená.

Je to pochopitelné, protože na ně dopadá ztráta člověka jinak. Intenzivněji, realističtěji. Jenže kdyby si dali trochu práce, ušetřili by se bolesti, kterou jim způsobují otázky dětí. Máma taky nevěděla, jak se se mnou má o smrti táty bavit. Samozřejmě jsem se vyptávala, kdy táta přijde domů, kde je, co dělá a proč s námi není. Ale nic jsem se nedozvěděla.

Stejně tak jsem nechápala pohřeb. Dospělí střídavě říkali pohřeb a poslední rozloučení. A tak jsem si představovala, že je to asi nějaká hostina, na kterou se s námi přijde táta naposledy rozloučit a vysvětlí nám, proč už s námi nebude bydlet. Docela jsem se na ten den těšila a chtěla si vzít svoje oblíbené žluté šaty s volánky, které byly veselé jako sluníčko, co ten den od rána svítilo. Místo toho jsem musela v černém, což se mi vůbec nelíbilo. Nastoupila jsem čerstvě do třetí třídy a byla jsem nadšená, že se uleju z vyučování.

„Ahoj babiiii!“ volala jsem na babičku přes půlku parkoviště, protože jsem měla radost, že taky přišla, a protože jsem byla překvapená, že ji vidím někde jinde než u ní doma.

Dospělí se na mě ale dívali káravým pohledem. Uvědomila jsem si, že se nikdo neusmívá. A všichni jsou v černém. Vnitřní zmatení a tíha okolní atmosféry mě umlčely. Tak ráda bych se dozvěděla, co se děje a co mám dělat, ale nikdo mi nevěnoval pozornost. Chvíli jsme postávali venku, pak jsme šli do obřadní síně a s mámou si sedly hned do první řady, kde byl nejlepší výhled na oltář obložený květinami a věnci. Rozhlížela jsem se kolem sebe, ale táta nikde. Třeba dorazí až potom. Pak před nás předstoupil nějaký cizí pán a měl moc krásnou řeč. Popisoval tátu tak hezky, až mi bylo líto, že o to přijde.

„Kde je táta?“ špitla jsem babičce, která seděla vedle mě.

„V té rakvi, drahoušku.“

To mi přišlo divné. „A proč tam je? Proč nevyleze?“

„Prosímte, neptej se tak hloupě,“ zněla odpověď.

Zdálo se, že mi dospělí nechtějí něco prozradit.